

D' H I G I E N E

Pel Dr. JESUS NOGUER - MORÉ

La gran preocupació de la Higiene moderna és, sense cap mena de dubte, la de desenvolupar, fins al límit que permeti l'estat actual dels nostres coneixements, les lleis esculpides en el gran Codi de la Natura, per tal d'arribar al seu compliment, si és possible, al peu de la lletra. Perquè és d'una evidència incontestable que si ha nascut la Higiene ha estat en gran part degut a què la civilització, amb la seva puixança abassegadora propendeix massa a descarrilar dels rails de la via traçada per aquell Codi, rails que de vegades el procés evolutiu no els ha aixamplat prou, paral·lelament a aquella puixança, per a contenir la feixuga càrrega.

Per això es desvia, la Higiene, per a determinar totes les circumstàncies normals que han de rodejar l'acompliment de cada fet biològic, no per a determinar aquest acompliment, que la Natura ja ho fa ella sola, sinó per a evitar que la ignorància destorbi intempestivament l'acció natural, i es produeixi el fet anormalment, a espatlles d'aquell Codi.

D'entre els innombrables fenòmens que cal vetllar perquè no es surtin del camí prèviament traçat, figura l'eclosió puberal. Parlàvem en un article anterior del que representa aquest transcendental procés en la vida de l'individu. L'aptitud procreadora, per ésser la funció més excelsa de l'ésser vivent, ha de sobrevenir, naturalment, quan l'organisme ha assolit ja la formació definitiva, amb un grau mínim de maduresa que avali aquella aptitud.

Doncs bé; aquesta eclosió, que a primer cop de vista sembla tota ella produïda en el moment solemne en què es fa aparent, té les seves arrels, no solament en tota la vida anterior del púber, sinó àdhuc en els misteris de l'herència. Fets en apariència insignificants, tenen la seva repercussió en la forma de produir-se aquest esclat, i per això, en parlar de la higiene prepuberal, fora gairebé tot un tractat de puericultura i d'eugenèsia el que caldria desenrotllar.

Són, però, bon tros més modestes les nostres aspiracions en el present article, que va

adreçat sols a asenyalar alguns fets fonamentals d'aquesta higiene, massa blancament oblidats.

Entre les coses anteriors a la vida del púber, que poden alterar el «canvi» i influir en què el fill sigui **més o menys** home i la filla **més o menys** dona, figuren molts trastorns i

malalties dels pares: la sífilis, l'alcoholisme, la tuberculosi, l'esgotament orgànic, la diabetis i totes les malalties glandulars. La prevenció de tots aquests trastorns serà acomplir les més sanes doctrines de l'Eugenèsia.

Ja en l'escenari de la vida, l'al·letament és un factor de vanguardia. En poques ocasions té tanta força l'adagi que afirma que «la mare és la que cria, no la que porta el fill al món». Per bé que encara no ha estat demostrat científicament, l'observació obliga a admetre que la llet de la mare té unes condicions adequades a la naturalesa i al sexe